

Termoelektrana Matra, u severnoj Mađarskoj, jedan je od primera elektrane na ugalj koja se priprema za neizbežan prestanak korišćenja ovog energenta, i tranzicije na industrijski klaster u kome obnovljivi izvori energije (OIE) imaju sve važniju ulogu.

Matra je počela da koristi biomasu, instalirala je solarne elektrane snage 60 MW na deponijama pepela i razvila industrijski park. I nastavlja da analizira nove poslovne prilike kako bi nastavila diversifikaciju svog portfelja.

Problem

Iako Mađarska zvanično nije odredila kada će prestati da koristi ugalj (prema najnovijim informacijama, to će se desiti do 2030.), mađarske termoelektrane i područja u kojima se eksplatiše ugalj moraju da počnu da se prilagođavaju promenjenim okolnostima u energetskom sektoru.

Matra, čija je snaga skoro 1.000 MW obezbeđuje oko 17% mađarske proizvodnje električne energije, ali je i odgovorna za oko 17% emisija CO₂ u zemlji. Ugalj dobija iz rudnika koji su najveće ležište lignita u Mađarskoj. Zahvaljujući modernizaciji radni vek rudnika i elektrane produžen je do 2030. godine.

Pitanje je šta će se desiti posle 2030. godine, budući da novi propisi Sistema za trogovanje emisijama EU (EU ETS) postavljaju velike izazove, rekao je Zoltan Orosz, iz kompanije Matra u svojoj prezentaciji.

Koncept

Cilj nije bio samo zadržati proizvodnju električne energije, već zadržati radna mesta u regionu, navodi se u studiji koju je pripremila inicijativa EU Platforma za regione uglja u tranziciji.

Koncept uključuje razvoj industrijskog parka kako bi se stvorio kalster sa etabliranim kompanijama u regionu koji je ruralan i siromašan. Takođe, reč je o modelu koji obezbeđuje troškovno efikasnu transformaciju iscrpljenih rudnika uglja korišćenjem energetskih šuma i solarnih fotonaponskih panela.

Matra je odlučila je da iskoristi iscrpljene rudnike uglja za proizvodnju energije, koristeći ih

pre svega za proizvodnju biomase i instaliranje solarnih elektrana. Ovo takođe donosi prednosti vlasnicima elektrana i rudnika, jer se procenjuje da su troškovi za pretvaranje ovakvih lokacija u energetske šume i solarne parkove mnogo niži nego kaad je reč o drugim namenama, poput poljoprivrede ili turizma.

Korišćenje biomase, uglavnom poljoprivredne i šumske, delimično je podržano alternativnim resursima kao što su čvrsto gorivo iz otpada (Solid Recovered Fuel (SRF) i Refuse Derived Fuel (RDF)), kao i energetske šume u vlasništvu elektrane.

Rezultati

Što se tiče energetskih šuma, Matra je pokrenula pilot projekat na 20 hektara i planira da ga nastavi. Osim toga, tokom 2015. godine, fotonaponska elektrana snage 16 MW (najveća u Mađarskoj u to vreme) postavljena je kao mera rekultivacije na deponijama pepela u okviru iscrpljenih nalazišta uglja. Snaga solarne elektrane je povećana postavljanjem postrojenja od 20 MW na drugom iscrpljenom polju, koje je udaljeno 60 kilometara. U izgradnji je još 20 MW panela.

Kada je reč o otvaranja novih radnih mesta, može se reći da je strategija klastera u industrijskom parku i regionalna upotreba biomase imala i imaće pozitivan uticaj, obezbeđujući dugoročne mogućnosti zapošljavanja u regionu. Konkretno, što se tiče solarne elektrane, kompanija je pre instalacije postrojenja snage 15-30 MW procenila da bi projekat mogao da otvorи 135-270 novih radnih mesta.

Ukupna snaga solarnih elektrana dostiže 60 MW i predstavlja 16% ukupne instalirane snage solarnih kapaciteta u Mađarskoj, dok se proizvodnjom biogoriva dodatno smanjuje zavisnost od uvoza energetskih resursa.

Dostupnost finansiranja pokazala se kao ključni faktor uspeha aktivnosti u konceptu koji je primenila Matra. Prelazak na biomasu i solarnu energiju omogućen je nacionalnim šemama za podršku obnovljivim izvorima energije (fid-in tarifama i poreskim olakšicama za solarnu energiju). U slučaju industrijskog parka, Geosol Kft., koji obezbeđuje biomasu i gorivo iz otpada za elektranu, za osnivanje i razvoj kompanije obezbeđen je značajan iznos od oko 1,5 miliona evra.

Opcije za budućnost

Matra trenutno istražuje opcije za partnerstva sa investitorima ili za dalju javnu podršku u

Kako se mađarska elektrana Matra sprema za ukidanje korišćenja uglja

sprovodenju razvojnih modela.

Postoje različiti koncepti u skladu sa strategijom dekarbonizacije, koji su u različitim fazama razvoja, bilo u fazi pripreme ili izrade studija izvodljivosti. To su sledeće opcije: kogeneracija na gorivo iz otpada (RDF), kogeneracija na gas snage 450 MW, elektrana na biomasu snage 100 MW, reverzibilna elektrana snage 600 MW, skladište energije od 50 MW (spojeno na izgrađene solarne elektrane), proširenje solarnih elektrana na 200 MW i fabrika solarnih panela.

Izvor: balkangreenenergynews.com